

Náms- og kennsluáætlun - vorönn 2024

Heilsufélagsfræði FÉLA3HE05

Kennari	Bogi Ragnarsson, bogi.ragnarsson@fss.is , moodle.fss.is	
Viðtalstími	Mánudagar 10:00 – 10:40, stofa 325	
Námsefni	Bogi Ragnarsson. (2023). <i>Heilsufélagsfræði fyrir Framhaldsskóla</i> . Reykjanesbær. Óútgefið efni. Bókin er á svæði áfangans á moodle.fss.is .	
Áfangalýsing	Í áfanganum verður veitt innsýn inn í undirstöðuatriði heilsufélagsfræði. Fjallað er m.a. um þá félagslegu, menningarlegu og efnahagslegu þætti sem hafa áhrif á heilsufar. Jafnframt verða teknir fyrir þættir eins og lögsaga lækningar, sjúkdómsvæðing, frávik, félagslega dreifingu heilbrigði og sjúkdóma. Samskipti lækna og sjúklinga verða tekin fyrir sem og geðræn veikindi og öldrun.	

Námsmat og vægi námsmatsþátta	Til að ná áfanga þarf nemandi að ná 4,5 í meðaltal neðangreindra námsþátta:		
	Símatsáfangi ☐	Lokaverkefni ☒	Sleppikerfi ☐
	Heiti		Vægi
	Heilsufélagsfræði		7%
	Faraldsfræði		8%
	Heilbrigðiskerfið		7%
	Félagsleg streita og veikindi		7%
	Bjargráð gegn streitu		7%
	Fjölskyldan og heilbrigði		7%
	Sjúkdómsvæðing og samfélag		7%
	Áfengis- og vímuefnamál		8%
	Fíkniefni – frá fíkti til dauða		8%
	Snjallöld og andleg heilsa		8%
	Fátækt og heilsa		8%
	Svefn		8%
	Lokaverkefni		10%
	Samtals:		100%

Reglur áfanga	Notkun á snjallsímum er ekki leyfileg í tímum nema með leyfi kennara.

Þekking	Leikni
Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á: • Hvernig margvíslegir þættir í umhverfinu geta haft áhrif á heilbrigði • Hvaða áhrif viðhorf okkar hafa áhrif á heilbrigði og lífsgæði. • Félagsfræðilegum hugsunarhætti • Mikilvægi forvarna og hvernig íslenska forvarnamódelið hefur haft jákvæð áhrif á að draga úr vímuefnaneyslu ungmenna. • Streitu og skaðlegum áhrifum streitu sem og hvernig hægt er að koma í veg fyrir sjúklega streitu með heilbrigðum bjargráðum. • Faraldsfræðilegum aðferðum og mikilvægi þeirra. • Íslenska heilbrigðiskerfinu og uppbyggingu þess.	Nemandi skal hafa öðlast leikni í að: • Greina sitt félagslega umhverfi á gagnrýnin hátt út frá ólíkum kenningalegum sjónarhornum. • Skilja og gera grein fyrir hvernig rannsóknaraðferðir eru notaðar og hvernig beita eigi þeim með raunverulegum hætti til að rannsaka heilbrigði og heilbrigðisvenjur. • Nota þau bjargráð sem kennd eru í áfanganum. • Skilja skaðsemi vímuefnaneyslu og áhættuþætti sem neyslunni tengjast. • Hvaðan hugmyndir heilbrigði, óheilbrigði og mismunandi lífsstíl séu komnar og hvernig hægt sé að móta þær á jákvæðan hátt. • Hvernig rannsaka eigi viðfangsefni með kerfisbundnum hætti. • Helstu hugtökum sem greinin notar og hæfileika til að skilgreina þau, skilja og setja sig í spor annara. • Stuðla að góðum samskiptavenjum og mikilvægum fjölskyldutengslum.
Hæfni Nemandi skal geta hagnýtt þá þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að: • Geta notað kenningar í heilsufélagsfræði til að skilja hvernig öðlast megi aukinn lífsgæði • Notað ólíkar kenningar og sjónarhorn til að verða víðsýnn og gagnrýninn • Nýta þá þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér við að taka sjálfstæðar ákvarðanir í sínu félagslega umhverfi. • Horfa á viðfangsefni frá mörgum sjónarhornum og eigi auðveldara með að setja sig í spor annara. • Gera grein á milli þess sem getur talist eðlilegt, mikilvægt og öfgafullt. • Gera sér grein fyrir aukinni þekkingu og þannig að öðlast aukið sjálfstraust í athöfnum daglegs lífs. • Fræða aðra um þá þætti heilsu og þau bjargráð sem fjallað er um í áfanganum. • Að nota þann skilning á fjölbreyttum áhrifaþáttum heilsu sem kenndur er í áfanganum til að bæta sína eigin heilsu.	

Annað sem kennari vill láta koma fram

Allt námsefni – verkefni og námsmat er inni á námsumsjónarkerfinu – moodle.fss.is. **Jákvæðni, gleði og virðing** 😊

Virðing, samvinna og árangur

Vinnuáætlun		
Tímasókn	16 vikur x 4 klst	64 klst
Undirbúningur f. tíma	8 klst	8 klst
Undirbúningur f. próf	3 x 2 klst	6 klst
Blönduð verkefni	4 klst	4 klst
Krossaverkefni	4 klst	4 klst
Rökræður	3 klst	3 klst
Skilgreiningar hugtaka	3 klst	3 klst
Kynning	2 klst	2 klst
Hópaþróf	4 klst	4 klst
Kvikmyndagreiningar	8 klst	8 klst
Heimasíðugreiningar	4 klst	4 klst
Myndbandagreiningar	4 klst	4 klst
Lokaverkefni	6 klst	6 klst
Alls		120 klst = 5 feín*

Virðing, samvinna og árangur

Kennsluvikur	Áætluð yfirferð námsefnis	Skil á verkefnum
1. vika 4. - 14. janúar	1. kafli: Heilsufélagsfræði	Verkefni og próf úr 1. kafla
2. vika 15. - 21. janúar	2. kafli: Faraldsfræði	Verkefni og próf úr 2. kafla
3. vika 22. - 28. janúar	3. kafli: Heilbrigðiskerfið	Verkefni og próf úr 3. kafla
4. vika 29. janúar - 4. febrúar	4. kafli: Félagsleg streita og veikindi	Verkefni og próf úr 4. kafla
5. vika 5. - 11. febrúar	5. kafli: Bjargráð gegn streitu, tilfinningar og félagslegt umhverfi	Verkefni og próf úr 5. kafla
6. vika 12. - 18. febrúar	6. kafli: Fjölskyldan og heilbrigði	Verkefni og próf úr 6. kafla
7. vika 19. - 25. Febrúar <i>Þemadagur</i>	7. kafli: Sjúkdómsvæðing og samfélag	Verkefni og próf úr 7. kafla
8. vika 26. febrúar - 3. Mars <i>Námsmatsdagur</i>	7. kafli: Sjúkdómsvæðing og samfélag	Verkefni og próf úr 7. kafla
9. vika 4. - 10. mars <i>Miðannarmat</i>	8. kafli: Áfengis- og vímuefnamál	Verkefni og próf úr 8. kafla
10. vika 11. - 17. mars	8. kafli: Áfengis- og vímuefnamál	Verkefni og próf úr 8. kafla
11. vika 18. - 24. mars <i>Starfshlaup – Páskafrí hefst</i>	9. kafli: Fíkniefni - frá fíkti til dauða	Verkefni og próf úr 9. kafla
12. vika 2. - 7. apríl	9. kafli: Fíkniefni - frá fíkti til dauða	Verkefni og próf úr 9. kafla
13. vika 8. - 14. apríl	10. kafli: Snjallöld og andleg heilsa	Verkefni og próf úr 10. kafla
14. vika 15. - 21. apríl	11. kafli: Fátækt og heilsa	Verkefni og próf úr 11. kafla
15. vika 22. - 28. apríl <i>Sumardagurinn fyrsti</i>	13. kafli: Svefn	Verkefni og próf úr 12. kafla
16. vika 29. apríl - 5. maí	Undirbúningur fyrir lokaverkefni	Rannsóknarverkefni
17. vika 6. - 10. maí	Undirbúningur fyrir lokaverkefni	Rannsóknarverkefni

Með fyrirvara um breytingar og von um gott samstarf

Bogi Ragnarsson